ב [מיי׳ פ״א מהל׳ תרומות

הלכה כוז:

לג ג מיי׳ פ״י מהלי שמיטה ויובל הל״ט ופ״א מהלי

עבדים הל"י סמג עשין פג

לד ד מיי׳ פ״ה מהל׳ מעשר

ה [טוש"ע חו"מ סימן רלה

ז ומיי׳ פכ״נו מהל׳ מכירה ז [נוייי פלים נוטרי נוכירה הל"א טוש"ע ח"מ סיי רלה סעי' א]:

לו ח מיי׳ פ״ב מהל׳ גירושין

ה לני״ה פייב נוגל בירושי הלי״ח סמג שם טוש״ה אה״ע סיי קמא סעי׳ ו:

לו ט מיי׳ פי״א מהלי נדרים הלכה א ופ״א מהלי

ערכין הלט"ו סמג לאוין רמג

טוש"ע יו"ד סיי רלג: לח י מיי פ"ב מהלי אישות הלי"ח ופ"א מהלי יבוס

הלי"ז סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קסז סעיף ד

וע"ט. למ כ מיי פר"ט מהלי מכירה הלי"ג סמג

עשין פב טוש"ע חו"מ סי

רלה סעי' [א] ט: ב ל מיי' פ"ו מהל' גירושין

אה"ע סי' קמא סעי' ג: מא מ מיי פ"ב מהלי שלוחין הל"ב סמג

עשין פב טוש"ע חו"מ סי

בוב נ מיי׳ פ״ב מהל׳ גירושין

הלי"ח סמג עשין מ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי

ג: בגל ס מייי שם פ"ט הלי לג סמג שם טוש"ע שם סעי מה:

מד ע מיי שם טוש"ע שם סער מו: מה פ צ מיי שם הלי לד

לאויו רכח:

פסקי רי"ד

שהן קדושי תורה ואע״פ

שאין לה דעת דלא בעי׳ דעת

אשה בגט כ״א שתהא ידה

חשובה יד שתדע להבחין: ת״ר קטנה שיודעת לשמור

. גיטה מתגרשת ושאינה יודעת

ואיזו היא קטנה שיודעת

לשמור את גימה ואסיה רכ

אחא בר איקא כל שמבחנת

בין גיטה לדבר אחר והיינו

וזורקתו שיש לה דעת

להבחין בין זה לזה פי׳ אם יודעת לשמור את גיטה

מתגרשת בקבלתה ואם לאו

. אינה מתגרשת בקבלתה עד

דכתיב ושלחה מביתו והלכה

מי שמשלחה ואינה חוזרת

חרש הילכך אפילו בקבלת אביה אינה מתגרשת ואינו נ"ל דדוקא גבי ידה הוא

. דדרשינן התם הכי דלא מהני

בעינן דעת אשה בגט יד מיהא בעינז והא לית לה יד

:טוש"ע שם סעי מט

ק מיי׳ פ״ט מהלי תרומות הל״א סמג

:סער

הל' ט סמג עשין נ טוש"ע

שני הל״ט:

כעין דאורייתא תקון ואידך כי אמרינן ¢כל

דתקון רבגן כעין דאורייתא תקון במילתא

דאית לה עיקר מה"ת אבל מילתא דלית

לה עיקר מן התורה לא מתיב רב אויא

מערימין על מעשר שני כיצד אומר אדם אימ

לבנו ובתו הגדולים לעבדו ושפחתו העברים

הא לכם מעות הללו ופדו בהן מעשר שני

זה 🍳 (ואוכלו בלא חומש) האי שפחה ה"ד אי

דאתיא ב' שערות מאי בעיא גביה אלא לאו

דלא אתיא ב' שערות הכא במאי עסקינן

במעשר בזמן הזה דרבנן ואמה העבריה בזמן

הזה מי איכא והתניא סגאין עבד עברי נוהג

אלא בזמן שהיובל נוהג יאלא בעציץ שאינו

נקוב דרבנן אמר רבא ג' מדות בקטן יצרור

וזורקו אגוז ונומלו יזוכה לעצמו ואין זוכה

ילאחרים וכנגדן בקטנה מתקדשת למיאון

ייהפעומות מקחן מקח וממכרן ממכר

במטלטלין חוכנגדן בקטנה מתגרשת בקידושי

אביה הגיעו לעונת נדרים "נדריהן נדר

והקדשן הקדש וכנגדן בקטנה חולצת

ולמכור בנכםי אביו יעד שיהא בן עשרים: בותני "למנה שאמרה התקבל לי גימי

אינו גם עד שיגיע גם לידה לפיכך אם רצה

הבעל לחזור יחזור "שאין קמן עושה שליח

יואם אמר לו אביה צא והתקבל לבתי גימה

אם רצה לחזור לא יחזור מיהאומר שתן גם

זה לאשתי במקום פלוני ונתנו לה במקום

אחר פסול יהרי היא במקום פלוני ונתנו

לה במקום אחר כשר יהאשה שאמרה התקבל לי גיטי במקום פלוני וקיבלו לה

במקום אחר פסול ר' ייאלעזר מכשיר יהבא לי

גיטי ממקום פלוני והביאו לה ממקום אחר

כשר: גמ' ייורבי אלעזר מאי שנא רישא

דלא פליג ומאי שנא סיפא דפליג איהו

דמדעתיה מגרש קפיד איהי דבעל כרחה

מתגרשת ישמראה מקום היא לו: מתני'

קהבא לי גימי אוכלת בתרומה עד שיגיע גמ

לידה התקבל לי גיטי אסורה לאכול בתרומה

מיד התקבל לי גימי במקום פלוני שאוכלת

בתרומה עד שיגיע גם לאותו מקום ר"א

אוםר מיד: גמ' וגימא מיהא הוי והאמרת

רישא לא הוי גימא לא צריכא דאמרה ליה

התקבל לי גימא במתא מחסיא וזימנין

דמשכחת ליה בבבל יוה"ק ליָה משקל

כל היכא דמשכחת ליה שקליה מיניה

בעין דאורייתא תקון. והא דסגי בהגבהת טפח שו גבי חבית לב א מיי פ"ה מהלי מעשר של שיתופי מבואות אפי׳ לפירוש הקונטרסיי דלא קניא הגבהה בעלמא אלא בג' טפחים א חשיב ליה כעין דאורייתא כיון דמגביה בר זכייה ויש בה הגבהה קלת: לפדן בהן מעשר שני. וח"ת ומחי

מהני פדיית קטן והא אין מעשה קטן כלום ובת"כ (פרשת בחקותי) ממעט קטן שאינו פודה מעשר שני ותנו נמי (תרומות פ"ח מ"ח) חמשה לא יתרומו וקטן חד מנייהו ולעיל בהניזקין (דף נב.) תניא אפוטרופין תורמין ומעשרין משמע אבל קטן לא ומאי שנא פדיית מעשר מתרומה וי"ל דאתיא כמ"ד במס' תרומות (פ"א מ״ג) דהגיעו לעונת נדרים כשם שנדרן נדר כך תרומתן תרומה וכשם שחל שם תרומה על פיו ומשתרי טבל באכילה ה"נ מתחלל מעשר שני על ידו וא"ת היאך פודה לאחרים הא אפי׳ למ״ד זוכה לאחרים היינו כשדעת אחרת מקנה אותו לאחרים ופדיית מעשר נהי דחשבינן ליה כזוכה לאחרים מ"מ אין דעת אחרת מקנה אותו לאחרים ע"י זכיית קטן והוי כמו מציאה דלא זכי מדאורייתא וי"ל כיון דמופלא הסמוך לאיש דאורייתא ותרומתו תרומה וחילולו חילול אם לגבי ממון זוכה לאחרים מן התורה כשדעת אחרת מקנה אותו א"כ לענין חילול מעשר יש לו להועיל אפי׳ בלא דעת אחרת אבל לרב חסדא דאינו זוכה לאחרים אע"פ שלעלמו זוכה גם בחילול מעשר לא יזכה לאחרים בחילול אע"פ שלעצמו מחלל: ואמה העבריה בזמן הזה מי איבא. ה"נ יש הוה מלי למיפרך אי בזמן הזה למה לו להערים ב והלא יכול לחלל שוה מנה על שוה פרוטה וחומשה ולמאן דאמר בהזהב (ב"מ דף נג:) דבעינן יש [אף] בחומשה שוה פרוטה יחלל שוה מנה על חמש פרוטות ג: לעיל צרור וזורקו זוכה לעצמו. וא"ת והא דתנן במי שמת (ב״ב דף קנו:) זכין לקטן ד ואין זכין לגדולה הא קטן גופיה אמר הכא דוכי י"ל דהתם ו בפחות מכאן ו אי נמי ח

בקנין חליפין דאין מבחין: וכנגדן בקשנה חולצת. פירש בקונטרם שנה אחת לפני

נערות כגון בת י"א שנה ויום אחד אם הביאה סימנין חוללת ולא אמרי׳ שומא נינהו וקשה דרבא גופיה פסיק בסוף פ' יולא דופן (נדה דף מו.) הלכתא תוך הזמן כלפני הזמן ^ש ומפרש רבינו שמואל כנגדן בקטנה היינו לא הגיע לעונת נדרים' קאמר אלא בת י"ב שנה ויום אחד דהא הגעת נדרים של קטן כנגדן באשה גדולה היא יא ואין הלשון משמע

כן יב ואור״ת דאליבא דר׳ יוסי קאמר רבא הכא דאמרי׳ בפ׳ מצות חלילה (יבמות דף קה:) מדברי ר' יוסי נלמד דקטנה חוללת בפעוטות ורבא אמר עד שחגיע לעונת נדרים יג ועוד מפרש דהא דמסיק התם והלכתא עד שתביא שתי שערות כל זה מדברי רבא כלומר לר׳ יוסי עד שתגיע לעונת נדרים אבל הלכה עד שתביא שתי שערות והא דנקט רבא למילתיה כר' יוסי כדי לעשות כלל שלו ולומר בכולן

כנגדו בקטנה ועוד יש לומר דהכא גרסי׳ רבה דהא מסיק ולמכור בנכסי אביו עד שיהא בן עשרים ובפרק מי שמת (ב"ב דף קיה.) אמר רבא אמר ר"נ מבן י"ח שנה וליכא למימר דהתם משמיה דר"ו קאמר וליה לא ס"ל דהא מסיק התם דמכללא איתמר ומוכח מעובדא דאתא לקמיה דרבא דפחות מבן עשרים דובין נכסי כו' דסבר רבא בן י"חס: התקבל לי גישי אסורה לאכול בתרומה מיד. הוה לן למימר דאוקי אשה בחוקתה שלא נתגרשה אלא חומרא בעלמא היא שהחמירו חכמים משום דחוקה שליח עושה שליחותו ואע"ג דאין ביד השליח לעשות שמא לא יתן לו™ את הגט כמו שאסור בכל הנשים שבעולס יש אע"ג דכל אחת היא לו בחוקת היתר וגם אין ביד השליח לעשות שליחותו:

בכבל. כיון דהדר אמרה ליה הכי מכלל דלא קפדה אי מקבל ליה בדוכתא אחרינא והאי דקבעה ליה עיקר במתא מחסיא הכי קאמרה לא תהא שלוחי לקבלה להתגרש אני על ידך עד דמטית התם: דהא

קבלה איגרשא לה לפיכך משעה שפירש מלפניה אסורה שמא מלאו חוץ לעיר וקיבלו הימנו: גבו' ווימנין דמשכחם ליה

מערימין. לפדותו בלא חומש. שאדם מוסיף חומש כשפודה את מעשר שני שלו ואינו מוסיף חומש על של אחרים אם קונהו מחבירו: ופדו בהן מעשר שני. ממנו דהוו להו אחרים לגביה והם סמוכים על שולחנו ושלהם שלו שהם חוזרים ונותנים לו: אלא בומן שהיובל נוהג.

דבעינן ואיש אל משפחתו תשובו (ויקרא כה): שלש מדות. חלוקות בוכיית קטן: וכנגדן בקטנה. חשיב לה יודעת לשמור קידושיה ומתקדשת בקידושי אמה או אחיה לדעתה או בקבלת עלמה אם יתומה היא: למיחון. שלריכה למחן וחינה יולחה בלא מיאון דתנן ביבמות (דף קו:) כל תינוקת שאינה יכולה לשמור קדושיה אינה לריכה למאן וזו יודעת לשמור היא: הפעוטות. תנן בהניזקין (לעיל דף נט.) דמקחן מקח במטלטלין ופרשינן כבר שית כבר תמני: וכנגדו בקטנה. משהגיעה לימים הללו משלחה ואינה חוזרת קרינא בה ומתגרשת בקבלת עלמה אפי׳ קיבל בה אביה קידושין ומת ואע"פ שקידושיה קידושין מן התורה: הגיעו לעונת נדרים. שנה אחת לפני נערותה נדריה נבדקין כדתנן במס׳ נדה (דף מה:) בת אחת עשרה שנה ויום אחד נדריה נבדקין ואם ידעה לומר לשם מי נדרה לשם מי הקדישה נדרה נדר והקדישה הקדש: חוללם. אם הביאה סימנין ולא אמרי׳ שומא נינהו אבל קודם הזמן הזה קטנה היא ואין סימניה סימנין ואינה חוללת דאיש כתוב בפרשה שו ומקשינן אשה לחיש: למכור בנכסי אביו. קרקעות: :קטן עד שיהא כן עשרים. הוי בותבר' אם רלה הבעל לחזור. קודם שיגיע גט לידה: פסול. דחין רצונו שילעיזו עליו שם וקפידא היא: הרי היא במקום פלוני. אינו אלא כמראה מקום שם תמלאנה: ור׳ הלעור מכשיר. טעמה מפרש בגמ': גבו' מאי שנא רישא דלא פליג. רבי אלעור גבי תן גט וה לאשתי במקום פלוני וקתני פסול: מדעתיה מגרש. והדבר תלוי בו איכא למימר קפידא היא ודוקא קאמר ליה אבל איהי דבעל כרחה מיגרשה מנא ידעה דניחא ליה לבעל למיתבי׳ התם הלכך אינה אלא כמראה מקום שם תמלאנו: בותבר' הכח לי גיטי חוכלה במרומה. אם אשת כהן היא עד שיגיע גט לידה: לאוחו מקום. שכך אמרה לו לא תהא שלוחי לקבלה אלא שם ובגמרא פריך וגיטא היכי הוי הואיל וקיבלו במקום אחר ואפי׳ כשיגיע שם והא תנן לעיל פסול: אוסר מיד. משפירש מאצלה. רבי אלעזר לטעמיה דמכשיר כשקיבלו במקום

אחר דמראה מקום היא לו ומשעת

 ל) [פסחים ל: וש"נ],
מעשר שני פ"ד מ"ד,
ס"א ל"ג, ד) [קדושין סט. ערכיו כט.ז. ה) וסוכה מב:ז. ט כתובות ע. לעיל נט. ב"ב קנה:, 1) קדושין מד: לעיל איס:, 1) קדושין מד: לעיל סג., ה) קדושין נ., ט) [נ"ל תנו], י) [תוספת' פ"ד] ב"ב קסה. קדושין מט., יא) ובסה"מ אימא אליעזר וכן נמשנה לקמן], יב) ס"ה מ"ש רישא דל"פ ר"א, יג) [קדושין מח: מט. ב"ב קסה.], יד) וקבל במקום אחר ס"ל מ"ד, עו) [דברים כה], עו) [עירובין עט:], יו) בקדושין כו. ד״ה בחבילי, יח) [וע׳ תוספות ר״ה לח: ל"ה ובקש ר"ח], יע) [גי" רש"ל. ונ"א אין ועי רש"ח], כ) [וע"ע מוס' נדה מו. ד"ה אבל וביאור יותר בתום׳ ב"ב פינות יונו בנווס בייב קנה. ד"ה איתמר], כא) [לעיל סד.],

גליון הש"ם

תד"ה ואמה העבריה וכו' הוה מצי למיפרף. ע' נכורות ד' ל ע"ל תד"ה

מוסף רש"י

אין עבד עברי נוהג. לאינו נמכל כזמן הזה (ערכין כמ.). אלא בזמן שהיובל נוהג. דמני למקרי ביה עד שנת היובל יעבוד עמך (קדושין סמ.). הפעוטות. בני תשע ישמונה (כתובות ע.). מהחז מקח כו׳ במטלטלין. אס מטלטלין (לעיל נט.) ייליי דוחא אבל במטלטלין במטנטנין דוקח חבנ במקרקעי לא עד שיביאו שתי שערות או עד שיהא בן עשלים (כתובות ע.). קטנה לידה. שאין הקטן עושה שליח הילכך לאו שלוחא דידה הוא אלא שלוחא דידיה הוא (דעיד הג.) דאין שליחות לקטן הלכך המביאו לה יהא שלוחו של בעל להולכה ויתנהו לה (קדושין מד:),

מוסף תוספות

. א. דנפקא ליה מתורת לבוד. רש"י קדושין סה: ובציר מג׳ לאו הגבהה היא. כש"י כמונות לא. ב. לפטור מחומש. תוס׳ למופוע נכורות ל. ד״ה [ד]כלתריה. ג. אלא מסלק לי׳ בפירכא אחריתי וכו׳. מוס׳ בפורמ ל. אחריתי וכו׳. מוס׳ בכורות ל. ד״ה [ד]באתריה. T. הואיל ואין לו יד לזכות לעצמו ממון שנותנין לו תקנו חכמים שיהא אחר זוכה ומקבל לצורכו. לשנ״ס נ״נ קנו: ה. שהרי יכול לזכות בעצמו. שס. ו. בקטן. תוס׳ הרח"ם I שלא הגיע למידה זו. תוס׳ הכל״ע: שאינו מבחין בין צרור לאגוז. רעכ״ל. ח. דכי אמרי׳ זוכה לעצמו דוקא במטלטלין ודוקא בשהגיעו לידו אבל בהקנאה אחרת כגון אגב. ר״ן. 10. דאינה חולצת עד שתהא נדולה. תוס' נדה מו. ד"ה אבל. י. של קטנה. שיט״ק. יא. דגדלות האשה ממהרת לבא משל איש. רשנ״ל. קטנה. יב. דכנגדן בקטנה משמע שהגיעה היא לעונת נדרים דהיינו בת י"א שנה. מוס' הרא"ש, יג. פירוש לרבי יוסי תוס' נדה שם, יT. הבעל, פי'

שלא יקבל את גיטה: אמר רב יהודה אמר רב אסי צרור וזורקו אגדו ונוטלו זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים חפץ ומחזירו ומניחו לאחר שעה זוכה בין לעצמו בין לאחרים פי׳ שיודע להצניעו ואם שואלין אותו ממנו יודע להחזירו להם כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי דא ודא אחת היא מאי דא ודא אחת היא אמר רב חסדא אחד זה ואחד זה זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים פי׳ זכיית הקטן היא מדרבנן ומ״ה אינו ווכה לאחרים עד שיביא שתי שערות שתהא זכייתו מן התורה והלכה כשמואל: אמר רבא שלש מדות בקטן צרור וזורקו אגוז ונוטלו זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים (ובוגרת) בקטנה מתגרשת בקדושי אביה פי׳ יש לה יד להתגרש ואע״פ שקדשה אביה שהן קדושי תורה ואע״פ שאין לה דעת שהיא קטנה עדיין משום דלא בעינן דעת אשר בגינן דעת אונו זוכה לאחרים בין אגוז לצרור מבחנת נמי בין גיטה לדבר אחר והילכך מתגרשת בקבלתה. ודוקא אם מת אביה אבל בחייו לא כדפרישית דדוקא נערה ולא קטנה. הפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין (ובוגרת) [וכנגדן בקטנה מתקדשת למיאון פי׳ זמן הפעוטות פירשנו כבר (נט.) שית כבר שבע כבר תמני כבר תשע כבר עשר כל חד וחד לפום חורפיה וכנגדן בקטנה יתומה 6) מתקדשת למיאון פי׳ זמן הפעוטות פירשנו כבר (נט.) שית כבר שבע כבר תמני כבר תשע כבר עשר כל חד וחד לשמור קדושיה אינה צריכה למאן שאין קדושיה אפילו מדרבנן ואינה צריכה למאן שלא תקנו חכמים קדושין אלא למי שיכולה לשמור קדושיה וזמנה היא כפעוטות וזו צריכה למיאון לזמן מתגרשת בקידושי אביה והלא שוב אינה צריכה למאן ואע״פ שהגדילה ולא מיאנה אינה צריכה גט ואי ק׳ למה שינה רבא זמן מתקדשת למיאון לזמן מתגרשת בקידושי אביה והלא בשניהם שנינו לשון אחד. גבי גירושין תנן הכא וכל שאינה יכולה לשמור את גיטה אינה יכולה להתגרש ודכותה תנן גבי מיאון בפ׳ בית שמאי כל תינוקת שאינה יכולה לשמו את ביניהן. "יל ששמירת קדושיה אינה צריכה למאן והיכי מצינן לחלק ביניהן. "יל ששמירת קדושיה היא יותר גדולה משמירת הגט ששמירת הגט אינה אלא לפי שעה שמה צורך לה בשמירתו אינו דבר השוה ממון ואינו אלא לפי שעה כדי שתתגרש בו ואינה צריכה אלא הבחנה בעלמא להכירו ומשום הכי פי׳ בברייתא איזו היא קטנה שיודעת לשמור את גיטה ומסיק רב הונא בר מנוח כל שמבחנת וכו׳ אבל שמירת הקידושין צריכה להיות בת דעת שתשמרם יפה ולא תאבדם ובקידושין בעי׳ דעת אשה הילכך צריך שתהא בת דעת כפעוטות אבל בגירושין לא בעי׳ דעת אשה

א) ג'י רבינו הוא כג'י הרי"ף כאן דומן מתקדשת למיאון הוא משתגיע לעונת הפעוטות וכמו דמוקי רבינו בסמוך.